

Priority Greenpeace pro 29. zasedání konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu COP29

Ve dnech od 11. do 22. listopadu se v Baku, Ázerbájdžánu uskuteční mezinárodní konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu COP29. Je důležité, aby společná pozice EU, která se bude schvalovat na Radě ministrů životního prostředí 14. října dosáhla pokroku v oblasti financování opatření v oblasti klimatu a ukončení využívání fosilních paliv. Proto jsou potřeba tyto kroky:

- **Přijít nový kolektivní, kvantifikovaný cíl financování opatření v oblasti klimatu (NCQG), který bude vhodný pro daný účel:** Mezinárodní potřeby financování opatření v oblasti klimatu v rozvojových zemích jsou naléhavé a stále rostou. NCQG, proto musí v rámci širšího cíle mobilizace zdrojů stanovit cíl poskytování veřejných financí, který bude reagovat na rostoucí potřeby: podle odhadů Climate Action Network se jedná o nejméně 1 bilion USD ročně v grantech a ekvivalentech grantů. Kromě toho je nutné zajistit, že NCQG stanoví strukturu tematických dílčích cílů pro (i) mitigaci, (ii) adaptaci a (iii) ztráty a škody. Výrazné zvýšení veřejných finančních prostředků EU na ochranu klimatu je zásadní a mělo by být Vaší prioritou při nadcházejících jednáních Rady.
- **Přimět znečišťovatele, aby platili:** Závěry Rady pro hospodářské a finanční věci (ECOFIN) byly nedostatečné, pokud jde o zásadu, aby znečišťovatelé platili. V návaznosti na dříve přijaté pozice musí pozice Rady EU ke COP29 podpořit výsledek, který vyzve smluvní strany k zavedení spravedlivě navržených domácích daní a poplatků pro průmysl fosilních paliv a další odvětví s vysokým podílem emisí tak, aby náklady na změnu klimatu ponesou ti, kteří mají největší kapacitu a největší odpovědnost za její způsobení. Spoléháme na všechny ministry EU, že se ujmou vedení při zajišťování toho, aby nový finanční cíl byl zlomovým bodem pro vyvození odpovědnosti fosilního průmyslu a dalších velkých znečišťovatelů tím, že uzná a uvede do praxe zásadu „znečišťovatel platí“.
- **Podpořit rychlejší ukončení využívání fosilních paliv a zahrnutí do EU NDC pro rok 2035:** Podle IEA dosáhne poptávka po fosilních palivech v tomto desetiletí vrcholu i bez nových klimatických politik, což je povzbudivé, ale zdaleka ne dostatečné. Nemůže to tedy být to, co EU požaduje jako cíl v tomto kritickém desetiletí. [Cesta IEA ke klimatické neutralitě při dosažení 1,5 °C](#) počítá s výrazným poklesem poptávky po fosilních palivech již v tomto desetiletí, což umožní ztrojnásobení obnovitelných zdrojů energie a zdvojnásobení energetické účinnosti do roku 2030. EU by měla podpořit úplné ukončení využívání fosilních paliv a zdržet se odkazů na fosilní paliva bez technologií na zachytávání uhlíku (“*unabated fossil-fuels*”).
Naléhavě vyzýváme všechny vedoucí představitele EU, aby se v období před konferencí COP29 veřejně zavázali k přijetí EU NDC, které bude v souladu s 1,5 °C a bude reagovat na výsledky konference COP28 v oblasti energetiky tím, že zahrne termíny

ukončení **spotřeby i výroby** fosilních paliv (uhlí, ropy a plynu) a zavážou se k okamžitému zastavení všech nových projektů v oblasti fosilních paliv a dotací na fosilní paliva, aby EU do roku 2050 dosáhla klimatické neutrality.

- **Převzít iniciativu v oblasti netržních mechanismů na ochranu ekosystémů:** na cestě ke COP30 by EU mohla prokázat vedoucí úlohu tím, že bude podporovat a iniciovat netržní mechanismy a řešení vedená komunitami podle článku 6.8 Pařížské dohody. To by mohlo urychlit celosvětovou dekarbonizaci a zároveň zajistit finanční prostředky na ochranu ekosystémů s vysokou mírou integrity a hustotou uhlíku. Zároveň bychom chtěli požádat EU, aby nadále bránila kompromisům v diskusi o článcích 6.2 a 6.4, které umožňují mezery v bilaterální výměně mitigačních výsledků a v mechanismu započítávání uhlíkových kreditů, jež narušují integritu globálních klimatických ambicí.
- **Uznat roli přírody v klimatických opatřeních:** Náš život je závislý na dobrém stavu složitých ekosystémů, proto nemůžeme řešit změnu klimatu a úbytek biologické rozmanitosti odděleně. Je třeba, aby EU uznala úlohu přírody v opatřeních v oblasti klimatu, zajistila ochranu a integritu ekosystémů a práva původních obyvatel a místních komunit.

Miriam Macurová, Greenpeace Česká republika